

BCG Value Chain
สินค้าข้าว จังหวัดพัทลุง

ต้นทาง		กลางทาง	ปลายทาง
บุคลากร 1. เกษตรกร - ความต้องการพัฒนา * องค์ความรู้ด้านการผลิตข้าวให้ได้คุณภาพ * การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพิ่มผลผลิตภาพการผลิต * การทำตลาดออนไลน์ * การเป็นผู้ประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ * ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง * สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง * สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง * สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง * สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง * ม.ทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง - ความต้องการแหล่งเงินทุนเพื่อใช้ในการผลิต การแปรรูป หรือการตลาด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การผลิต การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต - การสร้างการรับรู้ฯ และจัดเวทีฯ - ความต้องการได้รับการส่งเสริม/สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน/สถาบันศึกษา * การบริหารจัดการในด้านต่างๆ * เทคโนโลยีและนวัตกรรม * ปัจจัยการผลิตและบริการทางการเกษตร (พันธุ์ข้าว อุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพการผลิตตามมาตรฐาน) - การผลิตข้าวอินทรีย์ - ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี - สร้าง Story ข้าว - จัด BIG DATA ข้าวและการเชื่อมโยงตลาด - การส่งเสริมด้านวิชาการองค์ความรู้แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ - การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง	การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่ม - ปัจจุบันมีการสร้างมูลค่าเพิ่มจากสินค้าข้าว * แปรรูปขั้นต้น เช่น ข้าวสาร ร้าข้าว * แปรรูปขั้นกลาง เช่น น้ำมันรำข้าว * แปรรูปขั้นสูง เช่น แผ่นมาร์คหน้าแผ่นปิดแผล - มีการนำผลพลอยได้และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรจากสินค้าข้าวมาสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ เช่น จมูกข้าว ร้าข้าวเป็นอาหารสัตว์ น้ำมันรำข้าว - ความต้องการได้รับการส่งเสริม/สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน/สถาบันการศึกษา เช่น เทคโนโลยีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าวและวัสดุเศษเหลือของข้าว - งานวิจัยเกี่ยวกับการแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ - ส่งเสริมวิสาหกิจในการแปรรูปข้าวเป็นอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ	ช่องทางการจำหน่าย 1. การตลาด - ปัจจุบันมีการจำหน่ายผ่านช่องทางตลาดค้าส่ง ค้าปลีก ออนไลน์ - ความต้องการได้รับการส่งเสริม/สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน/สถาบันการศึกษา * เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้า (ข้าว/ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าว) * เพิ่มช่องทางการจำหน่าย * เชื่อมโยงตลาดข้าว/ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าวและเจรจาธุรกิจการค้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง * หอการค้าจังหวัดพัทลุง * บริษัทประชารัฐรักสามัคคี จ.พัทลุง * ม.ทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง * สภาอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง * ชมรมร้านอาหารจังหวัดพัทลุง * สนง.การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพัทลุง * สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง

เป้าหมาย

- GPP ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- การทำการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ต้นทาง		กลางทาง	ปลายทาง
* ธ.ก.ส. * สหกรณ์การเกษตร/กลุ่มเกษตรกร - ความต้องการข้อมูลประกอบการตัดสินใจ หน่วยงานรับผิดชอบ * สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง * สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ * สนง.เศรษฐกิจการเกษตร ที่ 9 * สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง - ความต้องการโครงสร้างพื้นฐาน * ระบบน้ำที่เพียงพอ/บริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ * การพัฒนาที่ดินให้เหมาะสมต่อการปลูกข้าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * โครงการชลประทานพัทลุง * โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาท่าเขียด * สนง.จัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำฯ ที่ 33 * สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง - ความต้องการงานวิจัย	* ม.ทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง * สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ * สนง.สหกรณ์จังหวัดพัทลุง * สถาบันเกษตรกร (ด้านการทำนาข้าว) * สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง * สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง * สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง - ระบบหมุนเวียนนำกลับมาใช้ในฟาร์ม * การทำปุ๋ยหมัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง * ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง * สนง.เกษตรจังหวัด/อำเภอ - วิธีการกำจัดขยะหรือของเสียในแปลง/ฟาร์ม * การไถกลบตอซัง * การอัดก้อนฟางข้าวใช้เป็นอาหารสัตว์	- การพัฒนาบรรจุภัณฑ์จากข้าว - การจัดจ้างวิเคราะห์ข้อมูลโภชนาการผลิตภัณฑ์ - การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับมาตรฐาน (อย./มผช.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * สนง.อุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง * สนง.พัฒนาชุมชนจังหวัดพัทลุง * ม.ทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง * สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง * สนง.เกษตรจังหวัดพัทลุง	2. อุตสาหกรรม - การสร้างมูลค่าเพิ่ม (แปรรูปขั้นสูง/เชิงพาณิชย์) การเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมต่างๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมพลังงานและวัสดุอุตสาหกรรม สุขภาพและการแพทย์ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมพลังงานและเชื้อเพลิง อุตสาหกรรมรีไซเคิล * การจัดจ้างทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์แผ่นพับ * การสร้างองค์ความรู้ด้านตลาด อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว - ปัจจุบันสินค้าข้าวมีการต่อยอดไปยังอุตสาหกรรมสุขภาพและการแพทย์ เช่น น้ำมันรำข้าวอัดแคปซูลเป็นอาหารเสริม ส่วนผสมของเครื่องสำอางค์ ลิปสติก โลชั่น อาหารลดความอ้วน แผ่นมาร์คหน้า แผ่นปิดแผล เป็นต้น - ความต้องการได้รับการส่งเสริม/สนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ/ภาคเอกชน/สถาบันการศึกษา

เป้าหมาย

- GPP ภาคเกษตร

เพิ่มขึ้น

- เกษตรกรมี

รายได้เพิ่มขึ้น

- การทำการ

เกษตรที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อม

อย่างยั่งยืน

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
* การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่สามารถให้ผลผลิตสูง ต้านทานต่อโรคแมลงศัตรูข้าว รสชาติอร่อยเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค * การพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมสนับสนุนการผลิต การแปรรูป หรือการตลาดข้าวคุณภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง * ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง * ม.ทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง - ความต้องการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ * ปรับปรุงระเบียบที่เอื้อต่อการรับรองมาตรฐานและสนับสนุน/ส่งเสริมให้เอื้อต่อการจูงใจให้มีการผลิตสินค้าคุณภาพ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * สนง.พาณิชย์จังหวัดพัทลุง (GI) * ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง (อินทรีย์/GAP) 2. บุคลากรภาครัฐ - ความต้องการพัฒนา * ความรู้เกี่ยวกับ BCG Model หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง * สำนักนายกรัฐมนตรี * กระทรวงมหาดไทย		

9. ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน (กลุ่มข้าวเหนียวดำหนมเขาชัยสน)
10. ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมือง (กลุ่มรวมใจปลูกข้าวเล็บนกพันธุ์แท้)

แบบฟอร์มสำรวจข้อมูล BCG Value Chain

สินค้าข้าว

ชื่อจังหวัด.....พัทลุง.....

พื้นที่เป้าหมายเพาะปลูก/เพาะเลี้ยง.....๒,๐๐๐.....ไร่) เกษตรกร.....๒๐๐.....ราย

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)
B	๑. กิจกรรม สร้างการรับรู้และความเข้าใจการผลิตข้าวตามแนวทาง BCG ให้กับเกษตรกร (๑) กิจกรรมย่อย ประชุมสร้างการรับรู้ / ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะ เป้าหมาย ๑ ครั้ง (๒) กิจกรรมย่อย การจัดทำเวทีจัดทำแผนชุมชน เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ไปสู่การกำหนดแนวทาง โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา นำไปสู่การส่งเสริม สนับสนุนการผลิต และการเชื่อมโยงตลาด เป้าหมาย ๑ ครั้ง ๒. กิจกรรม สร้าง Story ข้าว ปีละ ๑ สายพันธุ์ เป้าหมาย ปีละ ๑ สายพันธุ์ ๓. กิจกรรม จัด BIG DATA ข้าวและการเชื่อมโยงตลาด เป้าหมาย ๑ ฐานข้อมูล ๔. กิจกรรม การส่งเสริมด้านวิชาการองค์ความรู้ แนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป้าหมาย ๖ ครั้ง ๕. กิจกรรม การพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าว	๑. กิจกรรม งานวิจัยเกี่ยวกับการแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ปีละ ๑ เรื่อง เป้าหมาย ปีละ ๑ เรื่อง ๒. กิจกรรม ส่งเสริมวิสาหกิจในการแปรรูปข้าวเป็นอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ เป้าหมาย ปีละ ๑ ผลิตภัณฑ์ ๓. กิจกรรม การพัฒนาบรรจุภัณฑ์จากข้าว เป้าหมาย จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์ ๔. กิจกรรม การจัดจ้างวิเคราะห์ข้อมูลโภชนาการผลิตภัณฑ์ เป้าหมาย จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์ ๕. กิจกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้รับมาตรฐาน (อย./มผช.) เป้าหมาย จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	๑. กิจกรรม เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้า (ข้าว/ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าว) เป้าหมาย ปีละ ๑ ครั้ง ๒. กิจกรรม เชื่อมโยงตลาดข้าว/ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าว และเจรจาธุรกิจการค้า เป้าหมาย ปีละ ๑ ครั้ง ๓. กิจกรรม การจัดจ้างทำสื่อประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ (แผ่นพับ) เป้าหมาย จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์ ๔. กิจกรรม การสร้างองค์ความรู้ด้านตลาด เป้าหมาย จำนวน ๖ ครั้ง

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
	เป้าหมาย ๑๒ ผลิตภัณฑ์		
	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน GAP/GMP มาตรฐานอินทรีย์	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน มีการใช้เทคโนโลยีขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน GAP/GMP/HACCP และมาตรฐานอินทรีย์	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน
	๓. ปัญหาอุปสรรค -ไม่มี-	๓. ปัญหาอุปสรรค -ไม่มี-	๓. ปัญหาอุปสรรค สถานการณ์การระบาดของ COVID-๑๙ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรม/การเข้าร่วมกิจกรรมงานแสดง และจำหน่ายผลผลิต
	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปรับปรุงคุณภาพ การผลิต	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปรับปรุง คุณภาพการผลิต/การพัฒนาบรรจุภัณฑ์	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
C	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)
	๑. กิจกรรม ปรับปรุงบำรุงดิน (๑) กิจกรรมย่อย ไถกลบตอซัง เป้าหมาย ๑๐ จุด (๒) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย.....	๑. กิจกรรม นำผลพลอยได้และวัสดุเหลือใช้ทาง การเกษตรจากสินค้าข้าวมาสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ เช่น จมูกข้าว รำข้าวเป็นอาหารสัตว์ น้ำมันรำข้าว เป็นต้น	๑. กิจกรรม (๑) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย..... (๒) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย.....
	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน ภูมิปัญญาชาวบ้าน	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน
	๓. ปัญหาอุปสรรค มีการเผาตอซังข้าวเพื่อเตรียมพื้นที่	๓. ปัญหาอุปสรรค	๓. ปัญหาอุปสรรค
	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปรับปรุงคุณภาพ การผลิต	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
G	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)	พื้นที่เป้าหมาย.....ไร่ (.....%) เกษตรกรเป้าหมาย.....ราย (.....%)
	๑. กิจกรรม การผลิตข้าวอินทรีย์ เป้าหมาย ปีละ ๒,๐๐๐ ไร่ ๒. กิจกรรม ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมี เป้าหมาย ปีละ ๒,๐๐๐ ไร่	๑. กิจกรรม (๑) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย..... (๒) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย.....	๑. กิจกรรม (๑) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย..... (๒) กิจกรรมย่อย..... เป้าหมาย.....
	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน การทำเกษตรกรรมยั่งยืน/การผลิตปุ๋ยหมัก	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน	๒. เทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในปัจจุบัน
	๓. ปัญหาอุปสรรค โรคและศัตรูพืช	๓. ปัญหาอุปสรรค	๓. ปัญหาอุปสรรค
	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด การพัฒนาพันธุ์ข้าว/การบริหารจัดการน้ำ	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด	๔. องค์ความรู้ที่ต้องการ เพื่อนำไปเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต/นำไปเพิ่มมูลค่าหรือต่อยอด

หมายเหตุ: องค์ความรู้ เช่น การพัฒนาพันธุ์ การจัดการปุ๋ย การจัดการน้ำ การลดความสูญเสีย การจัดการของเสียและขยะ การดูแลโรคระบาด การเก็บเกี่ยว การรวบรวม
การฆ่าสัตว์ การขนส่ง logistics การรวมกลุ่มเกษตรกร บรรจุภัณฑ์ ฯลฯ

โครงการ ยกระดับมูลค่าและคุณค่าสินค้าข้าวจังหวัดพัทลุงตามแนวทาง BCG Model

๑. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ ๓

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถทางการแข่งขัน

๑.๒ แผนแม่บทฯ ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูป

๑.๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๙

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

๒. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถทางการแข่งขัน มีเป้าหมาย เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และมีความสามารถในการแข่งขันสูง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (๓) ประเด็น การเกษตร มีเป้าหมายในการเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมสาขาเกษตรและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนพื้นฐานการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมและเท่าเทียม โดยส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณท์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น การสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น สร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณท์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณท์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาการเกษตรทุกขั้นตอนให้สามารถเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ที่ยั่งยืน จากยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ เห็นชอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green-Economy : BCG Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

จังหวัดพัทลุงมีสินค้าเกษตรที่หลากหลาย โดยเฉพาะข้าวสังข์หยดที่เป็นสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical indication : GI) เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๔๙ ในชื่อ “ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง” ซึ่งจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมดจำนวน ๑๓๖,๓๙๒ ไร่ ในพื้นที่ดังกล่าวปลูกข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง (GI) จำนวน ๑,๕๔๘ ไร่ เป็นพื้นที่ข้าวอินทรีย์ ๘๒๒.๘ ไร่ มีกลุ่มวิสาหกิจเกี่ยวกับข้าวจำนวน ๒๙ กลุ่ม ผลิตเฉลี่ย ๔๔๕ กิโลกรัมต่อไร่ ราคาเฉลี่ย ๙ บาทต่อกิโลกรัม ต่ำกว่าระดับประเทศที่ราคาเฉลี่ย ๑๒ บาทต่อกิโลกรัม และได้รับผลตอบแทนสุทธิ ๑,๒๙๕.๘๖ บาทต่อไร่ ผลิตส่วนใหญ่จะขายในรูปของข้าวเปลือก ร้อยละ ๙๐ และแปรรูปเป็นผลิตภัณท์ร้อยละ ๑๐ เช่น น้ำมันรำข้าว แผ่นมาส์กหน้า และอาหารเพื่อสุขภาพ เป็นต้น โดยปัญหาอุปสรรคในระยะที่ผ่านมาการผลิตข้าวมีต้นทุนที่สูง ราคาข้าวมีความผันผวน การบริหารจัดการน้ำที่ยังไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำเกษตร และการตลาดที่ขายผ่านพ่อค้าคนกลางทำให้ขาดอำนาจในการต่อรองราคา รวมทั้ง ฐานข้อมูลที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งระบบ

ดังนั้น จังหวัดพัทลุงจึงจำเป็นต้องพัฒนาสินค้าข้าวให้ครอบคลุมทั้งระบบตรงตามต้องการของเกษตรกร และปัญหาเชิงพื้นที่โดยการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ - เศรษฐกิจหมุนเวียน - เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green-Economy : BCG Model) เริ่มจากการสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้เกษตรกร การจัดทำเวทีการจัดแผนชุมชนเพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ไปสู่การกำหนดแนวทาง โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการผลิต และการเชื่อมโยงตลาด

๓. วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าข้าวตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า (Value chain) การลดต้นทุนการผลิต ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้น และเป็นการสนับสนุนการสร้างงานในรูปของวิสาหกิจชุมชนที่ต่อเนื่องจากการเกษตร รวมทั้ง การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุลอย่างยั่งยืน

๔. เป้าหมาย

๔.๑ ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัดในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

๔.๒ ผลผลิตภาพการผลิต ของภาคเกษตร เพิ่มขึ้น

๕. ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

๕.๑ อัตราการขยายตัวของ ผลผลิตภัณฑมวลรวมของจังหวัดสาขาเกษตร ขยายตัวร้อยละ ๓.๐

๕.๒ อัตราผลผลิตภาพการผลิต ของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒.๐

๖. พื้นที่เป้าหมาย

๖.๑ พื้นที่ปลูกข้าวขาวทั่วไป พื้นที่ปลูกข้าวคุณภาพ (มาตรฐาน GAP) พื้นที่ปลูกข้าวพรีเมียมมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ (ตลาดเฉพาะ) ของจังหวัดพัทลุง (อ.ปากพะยูน บางแก้ว ป่าบอน เขาชัยสน ควนขนุน ป่าบอน เมืองพัทลุง)

๖.๒ พื้นที่ปลูกข้าวของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าว

๑) ตำบลบ้านพร้าว อำเภอป่าพะยอม (แปลงใหญ่บ้านพร้าว)

๒) ตำบลดอนทราย อำเภอปากพะยูน (แปลงใหญ่ปากพะยูน)

๓) ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน (แปลงใหญ่โคกทราย)

๔) ตำบลดอนประดู่ อำเภอปากพะยูน (กลุ่มข้าวอินทรีย์วิถีคนดอนประดู่)

๕) ตำบลโคกทราย อำเภอป่าบอน (กลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์บ้านโคกทราย)

๖) ตำบลตะโหมดดวน อำเภอควนขนุน (กลุ่มผลิตข้าวอินทรีย์บ้านโคกโพธิ์)

๗) ตำบลตะโหมด อำเภอตะโหมด (กลุ่มทำนาอินทรีย์สภาชุมชนบ้านตะโหมด)

๘) ตำบลร่มเมือง อำเภอเมือง (กลุ่มข้าวเหนียวดำหมอรัมเมือง)

๙) ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน (กลุ่มข้าวเหนียวดำหมอเขาชัยสน)

๑๐) ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมือง (กลุ่มรวมใจปลูกข้าวเล็บนกพันธุ์แท้)

๗. กลุ่มเป้าหมาย

๗.๑ กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มอาชีพต่างๆในพื้นที่ ๑๑ อำเภอในจังหวัดพัทลุง

๗.๒ กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

๗.๓ กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตข้าวขาวทั่วไป ข้าวคุณภาพ (มาตรฐาน GAP) ข้าวพรีเมียมมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (ตลาดเฉพาะ) ของจังหวัดพัทลุง (อ.ปากพะยูน บางแก้ว ป่าบอน เขาชัยสน ควนขนุน ป่าบอน เมืองพัทลุง) ตามข้อ ๖.๒

๘. งบประมาณ (๑๑.๙๘ ล้านบาท)

โครงการ/กิจกรรม	ปี						รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙		
ต้นทาง								
- สร้างการรับรู้และ ความเข้าใจการผลิต ข้าวตามแนวทาง BCG ให้กับเกษตรกร - การจัดทำเวทีการจัด แผนชุมชนเพื่อให้ ทราบปัญหาและ ความต้องการเชิง พื้นที่ไปสู่การกำหนด แนวทาง โครงการ กิจกรรม ที่สอดคล้องกับแนว ทางการพัฒนา นำไปสู่การส่งเสริม สนับสนุนการผลิต และการเชื่อมโยง ตลาด	๐.๒๐	-	-	-	-	-	๐.๒๐	สำนักงาน เกษตรและ สหกรณ์ จังหวัดพัทลุง/ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง
- การผลิตข้าวอินทรีย์	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๑๔	๐.๘๔	ศูนย์วิจัยข้าว พัทลุง
- ส่งเสริมการใช้ สารอินทรีย์ลดการใช้ สารเคมี ปีละ ๒,๐๐๐ ไร่	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๒๔	สถานีพัฒนา ที่ดินพัทลุง
- สร้าง Story ข้าว ปี ละ ๑ สายพันธุ์	-	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๐๕	๐.๒๕	สำนักงาน เกษตรและ สหกรณ์ จังหวัดพัทลุง
- จัด BIG DATA ข้าว และการเชื่อมโยง ตลาด	-	-	-	-	-	๑.๐๐	๑.๐๐	สำนักงาน เกษตรและ

โครงการ/กิจกรรม	ปี						รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙		
								สหกรณ์ จังหวัดพัทลุง
- การส่งเสริมด้าน วิชาการองค์ความรู้ แนวทางในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ ๖ ครั้ง	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๖๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
- การพัฒนาการ แปรรูปผลิตภัณฑ์ จากข้าวจำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๐.๕๐	๓.๐๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
กลางทาง								
- งานวิจัยเกี่ยวกับการ แปรรูปข้าวเพื่อ สุขภาพสำหรับ ผู้สูงอายุ ปีละ ๑ เรื่อง	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๖๐	สำนักงาน เกษตรและ สหกรณ์ จังหวัดพัทลุง/ ม.ทักษิณ
- ส่งเสริมวิสาหกิจใน การแปรรูปข้าวเป็น อาหารเพื่อสุขภาพ สำหรับผู้สูงอายุ ปีละ ๑ ผลิตภัณฑ์	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๖๐	ศูนย์วิจัยข้าว พัทลุง
- การพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์จากข้าว จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๑.๒๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
- การจัดจ้างวิเคราะห์ ข้อมูลโภชนาการ ผลิตภัณฑ์ จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๐๔	๐.๒๔	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้ได้รับมาตรฐาน (อย./มผช.)จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๖๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
ปลายทาง								

โครงการ/กิจกรรม	ปี						รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙		
- เข้าร่วมงานแสดง และจำหน่ายสินค้า (ข้าว/ผลิตภัณฑ์แปรรูปข้าว)	-	๐.๑๓	๐.๑๓	๐.๑๓	๐.๑๓	๐.๑๓	๐.๖๕	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัดพัทลุง
- เชื่อมโยงตลาดข้าว/ ผลิตภัณฑ์แปรรูป ข้าวและเจรจาธุรกิจ การค้า	-	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๐.๒๐	๑.๐๐	สำนักงาน พาณิชย์ จังหวัดพัทลุง
- การจัดจ้างทำสื่อ ประชาสัมพันธ์ ผลิตภัณฑ์แผ่นพับ จำนวน ๑๒ ผลิตภัณฑ์	๐.๐๖	๐.๐๖	๐.๐๖	๐.๐๖	๐.๐๖	๐.๐๖	๐.๓๖	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง
- การสร้างองค์ความรู้ ด้านตลาดจำนวน ๖ ครั้ง	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๑๐	๐.๖๐	สำนักงาน อุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง

๙. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	การสร้างการรับรู้และความเข้าใจการผลิตข้าวอย่างยั่งยืนตาม แนวทาง BCG ให้กับเกษตรกร	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒	การจัดทำเวทีการจัดแผนผลิตข้าวแบบมีส่วนร่วมของชุมชนตาม แนวทาง BCG Model เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการ เชิงพื้นที่ไปสู่การกำหนดแนวทาง โครงการ กิจกรรม ที่ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓	การส่งเสริม สนับสนุนการผลิตข้าวสู่ความยั่งยืนตามแนวทาง BCG Model	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง/สถานีพัฒนาที่ดิน พัทลุง/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง/ม.ทักษิณ/สำนักงานเกษตรจังหวัด พัทลุง
๔	การแปรรูปและการสร้างมูลค่าเพิ่มข้าวพัทลุง	ศูนย์วิจัยข้าวพัทลุง/สถานีพัฒนาที่ดิน พัทลุง/สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด พัทลุง/ม.ทักษิณ/สำนักงานเกษตรจังหวัด พัทลุง
๕	การเชื่อมโยงตลาดข้าวของจังหวัดพัทลุง	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง/สำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง/หอการค้า จังหวัดพัทลุง

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑๐.๑ หน่วยงานหลัก ศูนย์วิจัยช้างพัทลุง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง

๑๐.๒ หน่วยงานสนับสนุน สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุงสำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๑๑.๒ ระบบนิเวศได้รับการฟื้นฟูและสร้างความสมดุลอย่างยั่งยืน

๑๑.๓ เศรษฐกิจฐานรากมีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
